

Plan för likabehandling och mot kränkande behandling på Gymnasieskolan Futurum

Allt arbete inom Gymnasieskolan Futurum, liksom hos huvudmannen Sociala Missionen, utgår från alla människors lika värde och rätt till ett drägligt liv i trygghet och frihet.

Ingen form av kränkande behandling accepteras på Futurum. Oavsett ifall det sker mellan elever, elever och vuxna, vuxen till vuxen eller på grund av verksamhetens utformning.

Sociala Missionens vision för Gymnasieskolan Futurum är en skola för de elever som av olika skäl inte finner sig tillrätta i den stora skolan. Skolans struktur ska vara inkluderande och ge eleven en upplevelse av att de är synliga, får stöd och blir bekräftade. Små undervisningsgrupper och hög tillgänglighet till lärare är några exempel för att förverkliga denna vision.

- **Rektorn har det övergripande ansvaret för arbetet för likabehandling och mot kränkningar.**
- **Mentorerna har huvudansvaret för respektive elevgrupp.**
- **Frågor kring jämställdhet, diskriminering, tillgänglighet för alla med mera ska ägnas särskild uppmärksamhet vid all undervisning.**
- **Elevvården ska medverka i arbetet, särskilt ifall någon incident inträffat, och övriga resurser hos huvudmannen kan också nyttjas vid behov.**
- **All personal på skolan är skyldiga att rapportera misstankar om att kränkning har skett på skolan.**
- **Vid uppenbara och mindre allvarliga händelser har mentor ansvar för att samtal med de inblandade sker omedelbart.**
- **Vid allvarliga händelser, eller tillfällen då det är otydligt vad som hänt, initierar rektor en utredning och avgör vilka som ska ansvara för denna.**
- **Samtal och utredningar ska dokumenteras skriftligt enligt mall.**
- **Alla händelser ska rapporteras till personalgruppen senast nästkommande personalmöte och till huvudman vid nästa styrelsemöte. Vid rapporteringen ska särskild hänsyn tas till de inblandades integritet och enbart nödvändig information ska lämnas ut.**

I möjligaste mån ska hela skolan, elever och personal, involveras i arbetet. Tack vare att Futurum är en liten skola finns möjligheter både till diskussioner och att nå beslut

som är demokratiskt förankrade. Det skapar möjligheter till en kontinuerlig process kring frågorna om likabehandling.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är att det är ett uttryck för makt och förtryck samt att principen om alla likas värde åsidosätts. Det kan drabba alla oavsett ålder och det utförs också av såväl vuxna som ungdomar och barn. Kränkningar kan ske vid enstaka tillfällen men också vara systematiska och återkommande.

Det kan vara en eller flera personer som utför kränkningen och på samma sätt kan den även vara riktad till en enskild individ eller mot en grupp. Ibland kan även institutioner, exempelvis skolan, upplevas som kränkande genom sina strukturer och arbetssätt.

Kränkningar kan vara

- Fysiska – t ex att bli slagen, knuffad eller misshandlad
- Verbala – t ex att bli kallad för hora, böj eller olika rasistiska uttryck
- Psykosociala – t ex ryktesspridning eller utfrysning
- Text eller bildburna – t ex klotter, e-post, sms och lappar

Olika typer av kränkande behandling

Människor kan kränka andra på olika sätt och vara mer eller mindre medvetna om det.

Direkt diskriminering:

Orättvis behandling eller missgynnande av en person på grund av dennes

- kön
- etniska tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- sexuell läggning
- funktionshinder.

Indirekt diskriminering:

Tillämpandet av en bestämmelse som verkar neutral, men som får en diskriminerande effekt i praktiken.

Trakasserier:

Är ett uppträdande som kränker en elevs eller personals värdighet utifrån olika grunder:

- trakasserier på grund av kön
- trakasserier på grund av sexuell läggning
- trakasserier på grund av funktionshinder
- etniska trakasserier – riktat mot en persons ursprung
- religiösa trakasserier – riktat mot en persons religion eller annan trosuppfattning

Viktiga begrepp

Etnisk tillhörighet:

Att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg

Sexuell läggning:

Homo-, bi-, trans- eller heterosexuell läggning

Funktionshinder:

Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

Sexuella trakasserier:

är av sexuell natur (sexuella trakasserier), exempelvis tafsande, nypningar eller sexuellt nedsättande uttryck.

Annan kränkande behandling:

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker barns eller en elevs värdighet, exempelvis våld, hot och utfrysning. Hit räknas även upprepade kränkningar av en person, det som ofta kallas mobbning

Homofobi:

negativ syn på homosexuella, bi- eller transsexuella personer. Eller ett förnekande av dessa personers läggning.

Arbetet för likabehandling på Gymnasieskolan Futurum

Genom strukturen på Gymnasieskolan Futurum skall eleven känna att de är synliga, får stöd och blir bekräftade.

Mentorerna har ansvaret för elevgruppen tillsammans med rektor.

Vår skola är liten och har en familjär och trygg miljö som inbjuder till kommunikation mellan lärare och elever. Det ger eleverna stor möjlighet att i vardagen påtala önskemål och utveckla verksamheten. **Delaktighet** är ett viktigt ledord som syftar till att alla ska ha möjlighet att göra sin röst hörd.

Gymnasieskolan Futurum vill nå dem som upplever att de försvinner i den stora skolan och som vill ha och behöver stöd i sina studier. De grundläggande värderingarna som finns för skolan genomsyrar all verksamhet.

Tillsammans arbetar vi för att skapa en förståelse för varandras behov och olikheter.

Våra tre nivåer i arbetet med likabehandling

För att framgångsrikt motverka kränkningar tror vi att det krävs ett medvetet arbete som sker på tre olika nivåer; strukturell, grupp och individnivå.

Nyckelord för arbetet på Gymnasieskolan Futurum

Förväntan på ömsesidigt ansvar från både personal och elever.

Omsorg om hela elevens situation. På Futurum anser vi att en elevs studier är en del av ett större sammanhang och därför är det viktigt med hänsyn även för andra personliga förhållanden.

Respekt för olikheter och olika behov. Gäller såväl personal som elever och innebär att vi försöker bemöta varandra på ett sätt som inte gör att någon känner sig mindre värd än någon annan.

Strukturell nivå

Nära kontakt mellan alla på skolan Vår grundläggande struktur är en del i arbetet med att förebygga mobbning, kränkningar och utanförskap i skolan. Förutom att de små grupperna innebär mer stöd i undervisningen bidrar de till att skapa en samhörighet mellan eleverna.

En grundtanke med organiseringen av skolan är att det ska vara en hög tillgängligheten på lärare och vuxna för de elever som söker det. Genom att lärarna finns på skolan under skoldagen skapas stora möjligheter för spontana samtal och vuxenkontakt. Oavsett ifall det rör studier eller något mer personligt.

Ständig vuxennärvaro

Skolans lilla format innebär att det finns en naturlig närvaro av vuxna överallt i lokalerna. Det ger en god kontroll och möjlighet att snabbt agera ifall något inträffar.

Skolkurator

För att ytterligare stärka stödet till eleverna finns en skolkurator tillgänglig två halvdagar i veckan.

Skolkonferens

En gång per termin genomförs en skolkonferens med deltagare från både personal och elever. Frågorna som diskuterats har innan konferensen tagit upp i klassråden.

Regelbundna elevvårdskonferenser

Vid ett tillfälle per termin, samt vid behov, ägnas ett personalmöte till en elevgenomgång för att identifiera svårigheter och problem i elevgruppen.

Tid för alla att lära för livet

En viktig del i vår skolas ide är att alla elever ska känna att lärarna har tid för dem. En del i detta är att skolan erbjuder halvklassundervisning, när det behövs, i många ämnen.

Tidigare år har kurator och läraren i livskunskap tillsammans arbetat med temat kränkningar under första årskursens inledande veckor. Det har gett eleverna möjlighet att diskutera och ge sin syn på mobbning och hur arbetet mot kränkningar på Futurum bör fungera. I och med att ämnet livskunskap försvunnit från schema, har kurator ett ansvar att komma ut i klasserna och tillsammans med lärare och

elever i pågående kurser.

I de övriga ämnena tas olika teman som är kopplade till diskrimineringsgrunderna upp då de är aktuella. Ett exempel är att man i ämnet arbetsmiljö pratar kring funktionshindrades särskilda villkor på arbetsmarknaden och om någon behandlats kränkande på elevernas praktikplatser. Inför varje läsår görs en genomgång av i vilka ämnen diskrimineringsgrunderna tas upp.

Ordningsregler

På skolan finns ordningsregler som tagits fram gemensamt av elever och personal på skolan och beslutats om på skolkonferensen. Reglerna går igenom i början av varje läsår och en gång per år diskuteras de på klassråd och därefter på skolkonferensen.

Föräldrakontakt

En nära kontakt med föräldrarna anser vi vara mycket viktigt. Därför bjuds alla föräldrar in till föräldramöte och/eller föräldrasamtal varje år. Informations kring likabehandlingsplanen finns att hämta på skolans hemsida, vilket informeras om.

På Futurum är vi också noga med att involvera föräldrarna ifall det uppstår några problem med deras barns studier eller övriga skolsituation. För att föräldrarna ska kunna bidra till ett bra klimat i skolan ger vi också snabb information till dem ifall det uppstår några problem i skolan.

Ifall det sker någon form av kränkning informeras alltid både den utsattes och den kränkande elevens föräldrar omedelbart ända till dess eleven är myndig.

Allmän grupp/klassnivå

Klassråd

Schemalagda klassråd finns för varje klass så att eleverna har möjligheter att föra fram sina åsikter om schemaläggning, trivselsfrågor och lärares/skollednings agerande. Eleverna är själva ansvariga för hur denna tid används men får stöd av klassansvarig som vid vissa tillfällen också ger nödvändig information.

Elevrepresentanter	Från varje klass väljs två elevrepresentanter. På skolan finns också två elevskyddsombud. Dessa representanter har till uppgift att föra fram elevernas önskningsar och ställningstaganden till skolledningen. De har också rollen av diskussionspart gentemot skolledningen.
Enkäter	Vi genomför regelbundet trivselenkäter och tar ett gemensamt ansvar för miljön och gemensamma lokaler. Resultaten av enkäterna redovisas av klassansvariga på elevernas klassråd.
Information vid terminsstart	Vid varje läsårs start sker en genomgång av skolans policy gällande bemötande liksom av denna handlingsplan och gällande ordningsregler. Vid dessa tillfällen förs också ett protokoll för att dokumentera elevernas åsikter och förslag på förändringar i hur vi tillsammans ska kunna skapa en bra stämning på skolan och förhindra kränkningar. Dessa diskussioner leds av klasslärare/mentor.

Individnivå

Mentorssamtal	Samtliga elever har 3 mentorssamtal/läsår där elevens studieutveckling och personliga utveckling, såväl i grupp som individuellt, står i centrum. Under dessa samtal diskuteras även hur eleven trivs med kamrater likaväl som lärare och skolledning.
Skolsköterska	Alla elever träffar skolsköterskan för samtal första terminen kring sin hälsa. Tider hos skolsköterska ordnas i övrigt utifrån elevens behov.
Lätt att få hjälp	Om något inträffar vänder sig eleven i första hand till mentor eller till kurator. Tillsammans bestämmer man sedan vilka ytterligare personer som ska informeras och/eller involveras.
Möjlighet att berätta anonymt	Alla elever på Futurum har rätt att anonymt berätta för personalen ifall de bevittnat någon form av kränkning.

Planerade utvecklingsinsatser under läsåret 2014/2015

Fokus under året är framförallt att integrera likabehandlingsarbetet i den dagliga undervisningen. Diskriminering, kränkningar och likabehandling ska ges utrymme i olika ämnen och denna integrering ska även dokumenteras.

Vi kommer att genomföra trivselenkäter, ha gemensamma diskussioner kring skolans ordningsregler och ta upp likabehandlingsplanen på klassråd och skolkonferens. Dessa aktiviteter kan också föranleda ytterligare förändringar i arbetet.

Utvecklingsinsatserna utvärderas under lärardagarna i juni 2015.

Handlingsplaner vid kränkningssituationer

Rektor är, med stöd av lärare och kurator, huvudansvarig för att åtgärder påbörjas om kränkningar inträffar.

Ett pågående bråk ska omedelbart stoppas genom att de inblandade skiljs åt. Detta gäller oavsett ifall det är en fysisk eller verbal konflikt.

- Ansvaret för att detta sker delas av alla på skolan men med ett förstärkt ansvar för personal som arbetar där.
- Stödet till den som har utsatts för kränkningen ska prioriteras även om det vid brist på personal innebär att den som gjort sig skyldig till övergreppet lämnar platsen

Kränkning mot enskild individ – akut situation

Ifall det framkommer att det sker/har skett mobbning/kränkning av en enskild elev, eller personal, ska åtgärder för att hantera detta genast påbörjas. Rektorn som är huvudansvarig ska informeras omgående. Åtgärderna enligt nedanstående lista ska påbörjas omedelbart utan att invänta rektorns ställningstagande och ledning av arbetet.

Ifall en pågående situation stoppas eller det på något annat sätt bli känt att det förekommit kränkningar/mobbning av en enskild individ ska följande ske:

Steg 1
Omedelbart stöd

Mentor talar med den ”drabbade” om vad som hänt. Finns möjlighet ska även kurator finnas med. Samtalets huvudsakliga uppgift är att ge stöd till den drabbade. Informationsinsamling kommer i andra hand.

Den som utfört kränkningen talar med annan lärare eller personal på skolan. Han eller hon ska få stöd i att hantera eventuella känslor av ilska eller skuld.

Alla inblandade ska under första samtalet få information om att det kommer ske en utredning av vad som skett.

Steg 2
Informationsinsamling
/utredning

Så snart den som blivit utsatt för kränkningen fått stöd och kunnat lunga sig ska han/hon få möjlighet att berätta om vad som skett. Det är viktigt att minst två personer, mentor och rektor alternativt kurator, lyssnar till elevens berättelse för att öka möjligheterna att undvika personliga tolkningar.

På samma sätt ges den som utfört kränkningen möjlighet att berätta sin syn på det som har skett till rektor och lärare alternativt kurator. I detta samtal ges eleven också tydlig information om att:

- skolan vet om kränkningen
- skolan ser allvarligt på kränkningen
- kränkningen måste upphöra omedelbart
- uppföljande samtal kommer att äga rum

Alla samtalen dokumenteras.

Föräldrarna till omyndiga elever som varit inblandade informeras

Vid behov kan flera samtal ske för att klargöra vad som skett och även andra elever kan tillfrågas ifall de varit närvarande som vittnen.

Eventuell polisanmälan eller anmälan till socialtjänsten ska övervägas och den utsatte eleven ska ges information om sina rättigheter att polisanmäla och få hjälp med detta ifall han eller hon vill det.

Steg 3
Planering

Tillsammans med den utsatte eleven görs en planering för att denne ska känna sig trygg i skolan och få nödvändig hjälp att bearbeta det som skett. Planeringen kommuniceras och ska godkännas av vårdnadshavaren om eleven inte fyllt 18 år.

Motsvarande planering görs för den eller de som stått för kränkningen.

Steg 4
Uppföljning

Uppföljningssamtal med den utsatte ska ske senast två veckor efter händelsen för att kontrollera att kränkningarna inte fortsatt.

Mentorn har till uppgift att särskilt tillfråga eleven hur han eller hon upplever sin situation och ifall det uppstått några nya problem. Detta ansvar sträcker sig minst en termin framåt.

Så snart som möjligt efter det inträffade ska ett samtal ske där de inblandade får träffas för att prata om det inträffade

Vid fortsatta/upprepade kränkningar ska, förutom att de beskrivna åtgärderna genomförs vid varje enskild händelse, det övervägas ifall den elev som gjort sig skyldig till kränkningen ska avstängas från skolan.

Det finns alltid möjlighet att vända sig till huvudmannen för skolan.

Ifall en elev/personal känner sig kränkt och av någon anledning inte känner förtroende för att skolans rektor och personal kan han eller hon vända sig till Sociala Missionens direktor som nås per telefon 08-556 023 00

Detta kan exempelvis gälla då en lärare eller annan personal behandlat en elev kränkande. Ett annat exempel är ifall den utsatte inte tycker att skolans personal gjort tillräckligt för att stoppa kränkningar.

Kränkningar av allmänt riktad diskriminerande karaktär

På Gymnasieskolan Futurum vill vi att det ska vara möjligt att öppet diskutera olika frågor och ställningstaganden. Men vi accepterar inte att någon uttrycker sig nedsättande om andra personer. Därför är det ett gemensamt ansvar för alla oss på skolan att tänka på hur vi uttrycker oss och att säga ifrån när någon annan använder nedsättande ord eller kommentarer.

- I fall då någon eller några vid upprepade tillfällen använder sig av nedsättande uttryck eller ska denne eller dessa personer kallas till möte med kurator, mentor och rektor. Vid detta möte ska klart framgå att skolan inte accepterar diskriminering på något sätt.
 - Har en elev upplevt sig kränkt av något någon annan sagt ska det behandlas som en kränkningssituation och de åtgärder som finns i handlingsplanen för detta ska genomföras.
- All spridning av propaganda av rasistiskt, homofobiskt eller sexistisk karaktär ska genast stoppas oavsett ifall det är elever eller utomstående som sprider detta på skolan.
 - Samtal ska också genomföras klass alternativt gruppvis kring den information som spridits. Ansvaret för att detta genomförs åligger i första hand mentorerna.